

Centrum biblických studií

Věc: posudek bakalářské práce Andreje Dobroty, Reflexy laryngál v akkadských převzatých slověch zo západosemitských jazykov v 1. tis. pr.n.l.

Cílem bakalářské práce je analýza způsobu, jakým se v akkadštině zapisují původně hrdelní hlásky v přejatých západosemitských slovech. Téma je analyzováno v několika hlavních částech.

První hlavní část (2. Teoretický podklad) je uvedena stručným shrnutím dosavadního zpracování tématu, chronologickým přehledem fází aramejštiny a akkadštiny v prvním tisíciletí př. Kr., a krátkým přehledem o jazykových kontaktech mezi akkadštinou a aramejštinou v daném období. Následuje teoretické shrnutí týkající se hrdelních hlásek zejména v aramejštině a v akkadštině, a představení procesů přejímání slov.

Druhá hlavní část (3. Metodológia selektovania a spracovania lexikálního materiálu) definuje, jak bude vybrán soubor slov s hrdelními hláskami, která budou podrobena analýze.

Třetí hlavní část (4. Analýza materiálu) obsahuje vlastní analýzu definovaného materiálu, do kterého jsou ve zvláštním oddíle zahrnuta i vlastní jména.

Po závěru následuje bibliografie.

Práce je napsána velice pečlivě, přehledně a s jasnou strukturou. Téma je jasně stanovené, materiál jasně definovaný, korektně analyzovaný, a z analýzy vyplývají jasně formulované závěry. Co se týče postupu analýzy a argumentace, tak není co vytknout. Byla radost tu práci číst.

Poznámky mám k několika jednotlivostem:

- Str. 14, oddíl 2.2., co se týče fází aramejštiny, autor vychází z dělení podle H. Gzelly, a uvádí, že stará aramejšтина zahrnuje texty z období 925–538 př. Kr., a říšská aramejšтина 538–200 př. Kr. Rozhodujícím momentem, který odděluje obě fáze, by zřejmě bylo vítězství perského krále Kýra nad Babylónií. Ale aramejštinu už v 7. stol. pro své potřeby používala novoasyrská administrativa, a je doložená na tabulkách, na které se jinak zaznamenávaly klínopisné texty. Dále, texty v aramejštině na papyru mimo vlastní území aramejců jsou doloženy v Egyptě už koncem 7. stol. př. Kr., viz aramejský dopis Adona, krále Ekrónu, egyptskému faraonovi (ca. 604-603 př. K.). To také svědčí o tom, že aramejšтина byla už koncem 7. stol. př. Kr. používána jako jazyk mezinárodní komunikace, a

to je rys typický právě pro tzv. oficiální/imperiální aramejštinu, nikoli pro starou aramejštinu. Autor práce se ale opírá o jasně citovanou vědeckou literaturu, což je v bakalářské práci naprosto v pořádku, takže tyto poznámky nejsou výtkou proti kvalitě bakalářské práce.

- Str. 18, oddíl 2.5.1.1., přepis slova שגיא s konsonantem *š* na začátku. Proč tomu tak je? Aramejské *šín* (ש) odpovídá českému *s*.
- Str. 18, stejný oddíl: uvedené příklady (יאמר, שגיא) jsou pravděpodobně z biblické aramejštiny, a nelze je použít jako argument pro starou aramejštinu. Navíc, uvedená vokalizace pochází z masoretské tradice, a je tedy až středověká. Totéž platí pro další dva příklady (באדין, באישתא), které jsou také pravděpodobně z biblické aramejštiny. Tyto příklady s masoretskou vokalizací lze jako argument pro říšskou aramejštinu jen velice obezřetně.
- K materiálu shrnutém na str. 51-54 (západosemitská vlastní jména) lze ještě možná přidat jméno izraelského krále Omrího, jehož jméno v hebrejštině obsahuje *ajin* (עמרִי), a v novoasyrských textech se přepisuje jako *Ḫumrî*.

Navrhuji známou „výborně.“

Doc. Jan Dušek, Ph.D.